

Україна

ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ПІВДЕННИЙ ОФІС ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
УПРАВЛІННЯ ПІВДЕННОГО ОФІСУ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

27.09.2018

№15-21-04-15/1

***Аудиторський звіт
за результатами державного фінансового аудиту
виконання бюджетної програми «Програма розвитку
культури і духовності в Херсонській області» за КПКВК
2414030 та КПКВК 1014082 за період з 01.01.2016 по
30.06.2018***

м. Херсон
2018 рік

У звіті подано результати дослідження бюджетної програми «Програма розвитку культури і духовності в Херсонській області» за КПКВК 2414030 та КПКВК 1014082 за період з 01.01.2016 по 30.06.2018.

Державний фінансовий аудит проведено в Департаменті культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації на виконання п.3.3.2.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Південного офісу Держаудитслужби на III квартал 2018 року, та у відповідності до вимог Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2004 року №1017 **(19)**, Методичних рекомендацій з організації та проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, затверджених наказом Головкиру України від 15.12.2005 №444 **(23)** та Програми аудиту.

Юридична та фактична адреса Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації: 73000, місто Херсон, Суворовський район, проспект Ушакова, 16.

Аудиторське дослідження проведено в термін з 22.08.2018 по 28.09.2018 з відома директора Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації Думинської Світлани Віталіївни та заступника начальника управління – начальника відділу фінансів і стратегічного планування Боровик Ганни Федорівни.

Звіт складено начальником відділу контролю у соціальній галузі та сфері культури Управління Південного офісу Держаудитслужби в Херсонській області Риженко Л.Г. за участю працівників Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації.

Матеріали звіту призначені для керівників та спеціалістів Херсонської обласної ради, облдержадміністрації, Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації, його установ. У разі необхідності аудиторський звіт (інформація про результати аудиту) може надсилатись іншим зацікавленим органам державної влади.

ЗМІСТ

	Вступ	4
I	Організація та методологія проведення аудиту	4
1.1.	Об'єкт аудиту	5
1.2	Мета аудиту	5
1.3	Період дослідження аудиту	5
1.4	Учасники аудиту	5
1.5	Географічні обмеження аудиту	5
1.6	Методи та організація аудиту	5-6
II	Організаційно-правові засади діяльності досліджуваних установ	6-11
III	Аналіз результативних показників паспорту бюджетної програми	11-16
	Результати досліджень	16-24
	Висновки	24
	Пропозиції	24-25
	Додатки	25
	Джерела інформації	26-27

ВСТУП

Поняття «культура» (від латинського cultura – обробка, виховання, освіта, облагородження) можна визначити як сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людством упродовж його історії та різноманітних форм діяльності.

Для вирішення питань у сфері культури, охорони культурної спадщини, туризму та курортів на території Херсонської області Херсонською обласною державною адміністрацією надано повноваження юридичній особі публічного права - Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації (далі – Департамент), який підпорядкований та підзвітний голові обласної державної адміністрації, а, також, Міністерству культури України та Міністерству економічного розвитку і торгівлі України.

Основним завданням Департаменту є забезпечення реалізації на території Херсонської області державної політики у сфері культури, туризму та курортів.

На підставі покладених на нього завдань - створює умови для розвитку музичного, творчого, декоративно-художнього мистецтва, культурного дозвілля населення, проводить фестивалі, конкурси та загальноміські свята, роботу з комплектування та оновлення фондів музею та бібліотечних систем міста, тощо.

В останні роки на Херсонщині започатковано багато культурно-мистецьких заходів, про які говорять не тільки на Україні, а й у всьому світі. Чимала низка фестивалів і конкурсів різних рівнів збирає митців слова і пісні, музики і пензля. Перелік каже сам за себе: Міжнародний фестиваль «ЧОРНОМОРСЬКІ ІГРИ»; Міжнародний театральний фестиваль «Мельпомена Таврії»; Міжнародна виставка-ярмарок «ТАВРІЙСЬКИЙ ЯРМАРОК»; фестиваль камерної та симфонічної музики «Амадеус»; Всеукраїнський Благодійний фестиваль народної творчості «КУПАЛЬСЬКІ ЗОРІ»; кінофестиваль аматорського кіно «КіноКімерія»; Всеукраїнський фестиваль – конкурс авторських хореографічних творів «Верховинця степова криниця»; фестиваль «Книжковий Миколай»; Всеукраїнський фестиваль народної музики «ЧУМАЦЬКИЙ ШЛЯХ»; Всеукраїнський фестиваль національних культур «Таврійська родина». І це лише частина того, що рухає культурне життя Херсонщини.

Херсонська область з її багатою історико-культурною спадщиною, вигідним географічним розташуванням, унікальними природними рекреаційними ресурсами, інфраструктурою, яка активно розбудовується, має безцінний потенціал і відіграє важливу роль у розвитку туристичної індустрії країни.

З метою визначення стану ефективності програми проведено зазначене дослідження.

I. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ

1.1. Об'єкт дослідження: кошти обласного бюджету Херсонської області у період з 01.01.2016 по 30.06.2018, спрямовані на фінансування за бюджетною програмою за КПКВК МБ:

- 2414030 «Філармонії, музичні колективи і ансамблі та інші мистецькі заклади та заходи» (дані - КПКВК МБ 2414030, бюджетна програма 2414030);

- 1014082 «Інші заходи в галузі культури і мистецтва» (далі - КПКВК МБ 1014082, бюджетна програма 1014082).

1.2. Мета аудиту:

- оцінка стану виконання бюджетної програми «Програма розвитку культури і духовності в Херсонській області» за КПКВК 2414030 та КПКВК 1014082 в Херсонській області, здійснення її завдань і заходів, використання коштів бюджету на їх виконання;

- визначення проблем та причин, які перешкоджають ефективному використанню коштів;

- надання пропозицій щодо якісних змін в організації та управлінні фінансовими ресурсами.

1.3. Період дослідження: з 01.01.2016 по 30.06.2018.

1.4. Учасники дослідження:

- Департамент культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації;

- обласна філармонія;

- комунальний заклад «Обласна дитяча бібліотека ім. Дніпрової чайки»;

- обласний академічний музично-драматичний театр ім. М. Куліша;

- обласний Центр народної творчості;

- обласна юнацька бібліотека ім. Б. Лавреньова;

- обласна універсальна бібліотека ім. О. Гончара;

- комунальне підприємство «Кіновідеопрокат» Херсонської обласної ради;

- Управління Південного офісу Держаудитслужби в Херсонській області.

1.5. Географічні обмеження аудиту: дослідження проведено в Херсонській області.

1.6. Методи дослідження

Аудит проведено відповідно до Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2004 року № 1017(19) та вимог Методичних рекомендацій щодо проведення органами державної контрольно-ревізійної служби державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, затверджених наказом Головкин України від 15 грудня 2005 року № 444(23), шляхом:

- аналізу законодавчої, нормативно-методологічної бази з питань реалізації державної політики у сфері реалізації досліджуваних бюджетних програм;
- опрацювання даних фінансової, статистичної та оперативної звітності головного розпорядника бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня, яких визначено виконавцями обраних для дослідження бюджетних програм;
- аналізу даних, одержаних за запитами від місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, задіяних у виконанні бюджетних програм;
- опрацювання матеріалів фінансового контролю та інформацій ЗМІ з проблемних питань у досліджуваній сфері.

II. Організаційно-правові засади діяльності Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації

Історичні аспекти

Департамент створено Херсонською обласною державною адміністрацією з метою забезпечення державної політики у сфері культури, туризму та курортів.

Херсон – місто зустрічі багатьох видатних поетів та письменників. З Херсонщиною пов'язане життя та діяльність багатьох видатних діячів культури, мистецтва та літератури. Одні з них жили і працювали тут, інші були проїздом. Враження та спогади про природу краю Херсонщини знайшли відображення у художніх творах, листах та мемуарах.

Починаючи з XVIII століття, на карті літературної Херсонщини з'явилося більше ніж сотня імен. Писали про Херсонський край французи Гійом Боллан та Жільбер Ромм, історик А.Скальковський, географ і дослідник В.Зуєв, письменник О.Афанасьєв-Чужбинський, відомий історик запорозького козацтва Д. Яворницький.

Так судилося, що саме на Херсонщині наприкінці 19- на початку 20 століть жив і творив гурт людей, пилко відданих Україні, рідній мові, кращій долі народу. Це поетеса й письменник Дніпрова чайка (Людмила Василевська), котра написала тут лібрето до першої української дитячої опери “коза-дереза”. Відомий етнограф, поет і художник, видавець українських народних пісень Андрій Конощенко (Грабенко). Як чудово на два голоси співали ці двоє людей рідні пісні, виливаючи в них і радість, і сум буття, збираючись вечорами (за спогадами Миколи Чернявського) в будинку на тихій Херсонській вулиці. Сам Чернявський, котрий прожив свої останні 35 років у Херсоні, змалював степовий край у багатьох поезіях:

Степ і степ один навколо
 Розгорнувся, наче море,
 А над ним – шатро просторе,
 Небо синє й сонця коло.

І недарма саме таку наяву – “Степ” – отримав альманах, який херсонська громада видала в нашому місці в 1886 році. Того ж року, в Херсоні виходять “Збірник драматичних творів” І. Карпенка-Карого. Сюди до М. Чернявського у

видавничих справах, та як друг, приїжджав Михайла Коцюбинський. Місто жило насиченим літературними подіями життям.

Давня назва нашої землі – Гілея – стає знаменом футуристів, а Чорнянка, що на Каховщині, - батьківщиною мистецького експериментаторства. Олексій Кручених, Давид Бурлюк, Володимир Маяковський, Велімир Хлебніков – усесвітньо відомі поети і художники, вони влаштовували епатуючі виставки, писали вірші, видавали футуристичні книжки в Херсоні і Каховці.

Змальовуючи рідне місто, образи херсонців у романі “Синє та біле” і в численних оповіданнях Б. Лавреньов знаходять щирі, ніжні слова захоплення і синівської любові до своєї землі, її історії.

Після війни Олександр Довженко на Каховській ГЕС знімає фільм “Поєма про море”. Остап Вишня їде на любов Херсонщину: “Хто в Крим, а я – в Кринки!”.

За сприяння О. Гончара, на Херсонщині було засноване обласне відділення Спілки письменників України. Поети і прозаїки І. Гайдай, П. Куліш, В.Кузьменко, І.Стариков, В. Шарейко, П.Литалев, М. Братан, Ю. Голобородько, В. Кулік, В. Мілещенко своїми творами довели, що багата талантами наша земля “Не міліє річка наснаги”.

Театральні та музичні традиції Херсона. Херсон – місто багатих театральних і музичних традицій. Співуча душа південного краю чарівною луною виявлялась і в народному мистецтві, і в професійній музиці Херсонщини. Саме Херсонські мистецькі заклади дали сучасній музиці композитора Льва Гурова, заслуженого ордината України О.Бандурянського, кандидатів музикознавства Людмилу Хлебнікову.

Природа, також, щедро обдарувала Таврійський край. Херсонська область єдина в Україні, яка має три моря – Чорне, Азовське та Гниле море, або озеро Сиваш з унікальними цілющими властивостями. Саме на Херсонщині розташована єдина у Європі природна пустеля – Олешківські піски. Із 4-х біосферних заповідників України два розташовані в Херсонській області — Чорноморський та «Асканія-Нова», які входять до всесвітньої мережі природних охоронних територій ЮНЕСКО. За підсумками Всесвітнього конкурсу заповідник «Асканія-Нова» увійшов до списку природних чудес світу.

Все вище згадане, а також вигідне місцезнаходження Херсонщини як одного з найбільших морських регіонів країни, що має морське сполучення з країнами Середземномор'я, Близького Сходу, Африки та Азії, гостинні, працелюбні жителі Таврійського краю, сприяли формуванню та розвитку на Херсонщині потужного туристично-рекреаційного комплексу.

На сьогоднішній день на території Херсонщини розташувались унікальні об'єкти природно-заповідного та культурно-історичного фонду. Найвідоміші з них біосферний заповідник «Асканія-Нова», Чорноморський біосферний заповідник, Азово-Сиваський національний природний парк.

Правові аспекти

Закон України «Про культуру»(8) визначає поняття як сукупність матеріального і духовного надбання певної людської спільноти (етносу, нації), нагромадженого, закріпленого і збагаченого протягом тривалого періоду, що передається від покоління до покоління, включає всі види мистецтва, культурну спадщину, культурні цінності, науку, освіту та відображає рівень розвитку цієї спільноти.

Держава формує інфраструктуру культури, забезпечує її бюджетне фінансування, сприяє розвитку національної наукової і творчої інтелігенції, створенню належних матеріальних і духовних умов для її життєдіяльності, розвитку міжнародних культурних зв'язків. Значна роль у цьому процесі належить також громадським та іншим організаціям, підприємствам, комерційним структурам, які матеріально підтримують діяльність наукових, освітніх та культурних установ.

Державна культурна політика визначається як сукупність принципів і норм, якими керується держава в своїй діяльності зі збереження, розвитку та поширення культури. Держава керує культурними процесами як за допомогою відповідного законодавства, так і з використанням фінансових, економічних, адміністративних і політичних засобів.

Першим основним нормативно-правовим актом, у якому було визначено правові, економічні, соціальні та організаційні засади розвитку культури в Україні, стали **Основи законодавства про культуру(15)**, введені в дію постановою Верховної Ради від 14 лютого 1992 року (в 2011 році втратив чинність). У документі зазначено, що пріоритетні напрями розвитку культури визначаються цільовими державними програмами, які затверджуються Верховною Радою України.

У 1990-х роках також було прийнято закони, якими було закладено основу для децентралізації в культурному секторі. Їхньою метою було зменшення чи обмеження фінансової відповідальності профільного міністерства шляхом передачі частини повноважень місцевій владі. Це закони «Про місцеве самоврядування в Україні» (1997)(17) та «Про місцеві державні адміністрації» (1999)(16). Таким чином, органи місцевої влади отримали повноваження розробляти місцеву культурну політику. Основою для нинішньої культурної політики в Україні є також низка інших законів і указів, прийнятих за роки незалежності. Ключові серед них: Конституція України(1); «Концепція державної політики в галузі культури на 2005-2007 рр.» від 03.03.2005; Указ Президента від 24.11.2005 «Про першочергові заходи щодо збагачення та розвитку культури і духовності українського суспільства», Закон України «Про культуру» від 14.12.2010(8) тощо.

У 2011 році прийнято Закон «Про культуру»(8), який визначив правові засади діяльності у сфері культури, регулювання суспільних відносин, пов'язаних із створенням, використанням, розповсюдженням, збереженням культурної спадщини та культурних цінностей, та забезпеченням доступу до них. Реалізацією стратегії держави в галузі культури займається Міністерство культури України.

З метою виконання державної політики в галузі культури по Херсонській області повноваженнями наділено Департамент культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації (до 07.11.2017 - Управління культури Херсонської обласної державної адміністрації), утворений обласною державною адміністрацією, та входить до її складу і в межах відповідної адміністративної одиниці забезпечує виконання покладених на цей підрозділ завдань.

Департамент у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства культури України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, розпорядженнями голови обласної державної адміністрації, рішеннями обласної ради, прийнятими в межах її компетенції, та Положенням про Департамент.

Основним завданням Департаменту є забезпечення реалізації на території області державної політики у сфері культури, туризму та курортів.

Завданнями Департаменту відповідно до покладених повноважень з питань культури є створення умов для:

- розвитку соціальної інфраструктури у сферах культури та мистецтв, охорони культурної спадщини, державної мовної політики, підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення такої інфраструктури;
- розвитку всіх видів професійного та аматорського мистецтва, художньої творчості, а також для організації культурного дозвілля населення, здобутку спеціальної освіти у сфері культури і мистецтва;
- сприяння формуванню репертуару театрів, кінотеатрів, кіно- і відеоустановок, концертних організацій і мистецьких колективів, комплектуванню та оновленню фондів музеїв, картинних галерей, бібліотек, організації виставок, розповсюдженню кращих зразків національного кіномистецтва, відродженню та розвитку народних художніх промислів, збереженню культурної спадщини;
- захисту прав споживачів національного культурного продукту;
- тощо.

Завданнями Департаменту відповідно до покладених повноважень у сфері туризму та курортів є:

- підготовка пропозицій до проектів регіональних програм розвитку туризму та курортів, вжиття заходів щодо виконання цих програм;
- сприяння туристичній діяльності в регіоні та створенню сучасної туристичної інфраструктури;
- розробка та впровадження заходів для захисту місцевих туристичних ресурсів, та інш.

Незважаючи на те, що протягом останніх років органами влади та місцевого самоврядування Херсонської області вжито дієвих заходів для поліпшення умов діяльності галузі культури, але, існує багато проблем, розв'язання яких потребує програмної підтримки та комплексного підходу, спрямованого на координацію діяльності всіх закладів культури з органами місцевого самоврядування.

Херсонська область не має філармонійної зали, відсутнє приміщення для провадження діяльності творчих спілок і національно-культурних товариств області.

Невирішеним залишається питання проведення реставраційно-ремонтних робіт будівлі обласного Палацу культури, що є пам'яткою історії та архітектури, а також Палацу молоді і студентів.

Недостатнє бюджетне фінансування та залучення коштів з інших джерел, низький рівень заробітної плати, недостатня кількість професійних фахівців (особливо у сільській місцевості), недосконала система підвищення кваліфікації працівників культури і мистецтва, зокрема сільської місцевості, вимагають кардинальних змін у програмних підходах та визначенні пріоритетних напрямів розвитку культури, які б забезпечували ефективне функціонування галузі в нових умовах.

Напружена суспільно-політична ситуація в державі вимагає від органів влади сучасних методів та форм профілактичної роботи, спрямованої на протидію інформаційній пропаганді агресора з метою підтримки миру та стабільності в українському суспільстві, патріотичного виховання молоді та формування почуття національної єдності.

На сьогодні значну увагу необхідно приділяти роботі з військовослужбовцями, зокрема, підтримці їх морального духу, піднесенню престижу військової служби та задоволенню культурних і духовних потреб військовослужбовців і членів їх сімей.

Перелік наявних та невирішених проблем у галузі культури області об'ємний, що можливо розв'язати за умови ефективної підтримки з боку органів влади усіх рівнів, поліпшення матеріально-технічної бази закладів культури, виділення коштів на проведення іміджевих і патріотично-виховних культурно-мистецьких заходів.

Це зумовило прийняття програми розвитку культури і духовності в Херсонській області на 2016 - 2020 роки (затвердженої рішенням X сесії Херсонської обласної ради VII скликання від 23.12.2016 №306 (далі – Програма)(24), з внесеними змінами до Програми відповідно прийнятих рішень Херсонською обласною радою), якою визначено стратегію розвитку галузі культури у Херсонській області на 2016 – 2020 роки, спрямованої на подальший розвиток національної культури і мистецтва, збереження інфраструктури галузі.

До Програми внесено зміни, затверджені рішеннями Херсонської обласної ради від 09.06.2017 №502, 11.12.2017 №956, 22.12.2017 №688 та 01.06.2018 №845(24).

Метою Програми є:

- реалізація в області державної політики щодо розвитку галузі;
- підвищення ефективності діяльності закладів культури і мистецтва;
- створення сприятливих умов для здобуття мистецької освіти, збереження нематеріальної та історико-культурної спадщини, розвитку виробничого та творчого потенціалу жителів Херсонщини;
- забезпечення культурно-дозвіллевих та інформаційних потреб населення;

- підтримка і стимулювання інтелектуальних та мистецьких здібностей громадян.

Організаційна структура Департаменту

Департамент має у своїй структурі: відділ культурних індустрій та управління персоналом, відділ розвитку рекреаційно-курортних територій, відділ туристичної діяльності та маркетингу та відділ фінансів і стратегічного планування.

Головний кількісний критерій культурного розвитку області є збереження та розвиток існуючої мережі закладів культури, пам'яток культурної спадщини.

Державна політика у галузі культури на регіональному рівні реалізовується через мережу культурно-мистецьких установ. За підсумками статистичної звітності про роботу галузі культури області у 2017 році мережа закладів культури системи Міністерства культури України складає 959 закладів: 440 одиниць клубного типу, у т.ч. 397 - в сільській місцевості; 464 бібліотечних установ, у т.ч. 360 - в сільській місцевості; 2 обласних театри, обласна філармонія; 6 музейних установ (4 - в районах і містах області), 37 шкіл естетичного виховання, у т.ч. 10 - в сільській місцевості, музичне училище та училище культури; 3 кінотеатри (2 міських, 1 - районний), обласне комунальне підприємство «Кіновідеопрокат»; обласна інспекція по охороні пам'яток історії та культури; обласний навчально-методичний центр культури і мистецтв; обласний центр народної творчості.

ІІІ. АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТИВНИХ ПОКАЗНИКІВ ПАСПОРТУ БЮДЖЕТНОЇ ПРОГРАМИ

Оцінку досягнення запланованих цілей здійснено з врахуванням результативних показників, доведених спільним наказом Міністерства фінансів України та Міністерства культури і туризму України від 01.10.2010 №1150/41 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Культура» (22).

Паспорти бюджетних програм затверджувались на 2017 та 2018 роки (26).

На 2016 роки Паспорт вищевказаної програми не затверджувався, та відповідно, не було визначено результативні показники. Планування і фінансування бюджетної програми в 2016 році не дає змоги здійснити оцінку виконання програми, досягнення результатів, а також унеможливорює якісний моніторинг та своєчасне внесення змін до програм з метою підвищення ефективності й використання виділених коштів.

Так, на виконання заходів бюджетної програми за КПКВК МБ 2414030 на 2017 рік та КПКВК МБ 1014082 на 2018 рік затверджено наступні бюджетні призначення за загальним та спеціальним фондом обласного бюджету, що наведено у Таблиці 1.

Таблиця 1

Бюджетне фінансування бюджетної програми «Програма розвитку культури і духовності в Херсонській області» за рахунок коштів обласного бюджету за КПКВК МБ 2414030 та КПКВК МБ 1014082 (тис.грн)

Рік	Загальний фонд			Спеціальний фонд			ВСЬОГО		
	Затверджено	профінансовано	%	Затверджено	профінансовано	%	Затверджено	профінансовано	%
2016	1935,00	1935,00	100	90.71	78.53	86.57	2025,71	2013.53	99.40
2017	1512,26	1691,18	111,83	50,93	37,79	74,2	1563,19	1728,97	110,61
I півріччя 2018 року	3700	2027,54	54,8	67.24	57.96	86.2	3767.24	2085,5	55.36
Разом	7147,26	5653,72	79,1	208.88	174.28	83.44	7356.14	5828	79,23

Таблиця 1.1

Передбачено орієнтовані обсяги фінансування за рахунок коштів обласного бюджету бюджетною програмою «Програма розвитку культури і духовності в Херсонській області» за рахунок коштів обласного бюджету (зі змінами)(тис.грн)

Передбачено орієнтовані обсяги фінансування з обласного бюджету (тис.грн)	2016	2017	I півріччя 2018 року	Всього
	4433,1	5749,87	10390,00	20572,97

Наведені у Таблиці 1 дані свідчать, що загальний запланований обсяг бюджетних призначень за бюджетною програмою збільшився у 2018 році порівняно з 2017 роком на 2204,05 тис.грн та склав 3767,24 тис.грн, у 2017 році зменшився порівняно з 2016 роком на 462,52 тис.грн та склав 1563,19 тис.грн.

За загальним фондом обласного бюджету надійшло коштів у 2016 році 1935,00 тис.грн, що становить 100% від затверджених бюджетних призначень та 43,65% від передбачених обсягів фінансування бюджетною програмою, у 2017 році – 1691,18 тис.грн (111,83% та 30,07% відповідно), у I півріччі 2018 року 5653,72 тис.грн (79,1% та 19,51% відповідно).

Отже, проведений аналіз засвідчує, що бюджетну програму не забезпечено фінансуванням в повному обсязі.

Показники затрат

Згідно із показниками заходів програми на 2017 - 2018 роки до показників затрат віднесено наступні показники (Таблиця 2).

Показниками затрат за КПКВК МБ 2414030 та КПКВК МБ 1014082 за 2017 - 2018 роки

Показники (в од)	2017 рік			2018 рік		
	план	факт	%	план	факт	%
Витрати загального фонду на проведення культурно-мистецьких заходів	1512,26	1691,18	111,83	3700	2027,54	54,8
Кількість заходів (од)	46	42	91,3	58	59	101,72

До показника затрат віднесено кількість заходів та витрати загального фонду на забезпечення культурно-мистецьких заходів.

Відповідно паспорту бюджетної програми та «Звіту про виконання паспорту бюджетної програми місцевого бюджету за 2017 рік», показник проведення культурно-мистецьких заходів на протязі 2017 року виконано на рівні 91,3%.

Відповідно паспортів бюджетних програм за 2017 та 2018 роки, плановий показник «Витрати загального фонду на проведення культурно-мистецьких заходів» за 2018 рік збільшився у 2 рази у порівнянні із 2017 роком.

Фактичне значення показника «Витрати загального фонду на проведення культурно-мистецьких заходів» у 2017 році склало 111,83% у порівнянні з плановим показником.

Отже, проведений аналіз засвідчив, що показники затрат визначені за кількістю культурно-мистецьких заходів та витратами загального фонду на проведення цих заходів.

Показники продукту

Згідно із показниками заходів бюджетної програми до основних показників продукту на 2017 - 2018 роки віднесено наступні показники (Таблиця 3).

Таблиця 3

Показниками продукту за КПКВК МБ 2414030 та КПКВК МБ 1014082 за 2017
- 2018 роки

Показники (в од)	2017 рік			2018 рік		
	план	факт	відхилення	план	факт	відхилення
Кількість заходів в галузі культури та мистецтва, всього (од), у т.ч.:	42	42	100	58	59	+1
Кількість фестивалів (од)	10	10	100	-	-	-
Кількість конкурсів (од)	8	8	100	-	-	-
Кількість інших культурно-освітніх заходів (свята, ювілеї) (од)	24	24	100	27	27	100
Кількість фестивалів, свят, гала-концертів, оглядів, конкурсів (од)	-	-	-	15	16	+1
Кількість культурно-мистецьких акцій для дітей та молоді (од)	-	-	-	6	6	100
Кількість гастролей професійних мистецьких та аматорських колективів області (од)	-	-	-	8	8	100
Кількість видання (придбання) альманахів, каталогів, збірок, буклетів, альбомів з історії та сьогодення культурно-мистецького життя Херсонщини та творчості провідних митців краю (од)	-	-	-	2	2	100
Кількість слухачів у мистецьких закладах (осіб)	32000	30116	-1884	-	-	-
Кількість реалізованих квитків (шт)	28000	24286	-3714	-	-	-

Аналізом таблиці 3 встановлено, що показники продукту бюджетної програми в порівнянні 2017 року з 2018 роком відрізняються. В 2017 році паспортом бюджетної програми (у розділі показника продукту) передбачено «Кількість слухачів у мистецьких закладах (осіб)» та «Кількість реалізованих квитків (шт)», в 2018 році дані показники програми відсутні.

Показником продукту у 2017 році за досліджуваною програмою обрано: кількість фестивалів (од), кількість конкурсів (од), кількість інших культурно-освітніх заходів (свята, ювілеї) (од), кількість слухачів у мистецьких закладах (осіб), кількість реалізованих квитків (шт).

Аналізуючи 2017 рік, фактична кількість слухачів у мистецьких заходів менша у порівнянні із плановим показником (по причині відсутності гастрольної

виїздної діяльності). Також, за 2017 рік, фактична кількість реалізованих квитків на 3714 шт менша в порівнянні з плановою кількістю (28000 шт).

Попередній план проведення централізованих заходів в галузі культури і мистецтва на звітний період включає орієнтовний перелік святкових заходів, які планується провести, але, протягом поточного року він неодноразово коригувався, за необхідністю вносились зміни та доповнення до переліку.

Отже, проведений аналіз засвідчив, що показники продукту протягом досліджуваного періоду змінювались та на 100 % виконано показник «Кількість заходів в галузі культури та мистецтв».

Показники ефективності

Згідно із показниками культурно-мистецьких заходів на 2017 - 2018 роки до показників ефективності віднесено наступні показники (Таблиця 4).

Таблиця 4

Показниками ефективності за КПКВК МБ 2414030 та КПКВК МБ 1014082 на 2017 - 2018 роки

Показники	2017 рік			2018 рік		
	план	факт	%	план	факт	%
Середні витрати на проведення одного заходу, всього	82208	82208	100	60344	73389	121,62
Середня ціна одного квитка (грн)	18,57	26,90	144,86	-	-	-

У відповідності із Концепцією застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.09.2002 року №538-р, показники ефективності визначаються як відношення кількості вироблених товарів (виконаних робіт, наданих послуг) до їх вартості у грошовому або людському вимірі (витрати ресурсів на одиницю показника продукту).

Для оцінки ефективності використання коштів обласного бюджету, спрямованих у 2017 році на фінансування Програми обрано показники:

- середні витрати на проведення одного заходу, всього;
- середня ціна одного квитка.

Аналіз показав, що відповідно до паспорту бюджетної програми обласного бюджету на 2017 рік, середні витрати на проведення одного заходу залежать від обсягу доходів. Попередній план проведення централізованих заходів в галузі культури і мистецтва на звітний період включає орієнтовний перелік святкових заходів, які планується провести, протягом поточного року, вказаний перелік неодноразово коригується (в т.ч. коригуються і суми витрат). Визначення сум на кожний конкретний захід здійснюється на підставі фактично витрачених у попередньому році, зважаючи на вагомість проведення окремих у наступному.

Фактична середня ціна одного квитка в порівнянні з плановим показником більша за рахунок фактично понесених витрат.

Показники якості

Згідно із показниками культурно-мистецьких заходів на 2017 - 2018 роки до показників якості віднесено наступні показники (Таблиця 5).

Таблиця 5

Показники якості за КПКВК МБ 2414030 та КПКВК МБ 1014082 на 2017 - 2018 роки

(відсоток)

Показники	2017 рік			2018 рік		
	план	факт	%	план	факт	%
динаміка збільшення кількості заходів у плановому періоді відповідно до фактичного показника попереднього періоду	-23,64	-23,64	-	38,10	40,48	106,25

У відповідності із Концепцією застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.09.2002 №538-р, показники якості - це показники, які відображають якість вироблених товарів (виконаних робіт, наданих послуг).

Для оцінки якості обрано показник - динаміка збільшення кількості заходів у плановому періоді відповідно до фактичного показника попереднього періоду.

Відповідно до паспорта бюджетної програми обласного бюджету на 2017 рік кількість заходів у плановому періоді відповідно до фактичного показника попереднього періоду зменшилася на 23,64 відсотки, на 2018 рік (враховуючи, що 2018 рік не закінчився) кількість заходів у плановому періоді відповідно до фактичного показника попереднього періоду збільшився.

Отже, проведений аналіз показників якості засвідчив, що загалом показники виконання бюджетної програми 2414030 за 2017 рік не виконано.

За результатами аналізу результативних показників визначено наступну проблему аудиту:

Які фактори заважають досягненню мети досліджуваної бюджетної програми?

IV. Результати дослідження.

Гіпотеза 1. **Відсутність окремих основних засобів у закладах культури, підпорядкованих Департаменту, впливають на ефективність використання коштів обласного бюджету при виконанні заходів бюджетної програми.**

Аналіз виконання заходів Програми засвідчив про окремі випадки неефективного використання коштів.

Так, на виконання заходу Програми «Збереження національних традицій та звичаїв. Забезпечення розвитку творчого потенціалу та культурного простору області», відповідно затверджених планів, Департаментом щорічно організовується проведення міжнародного театрального фестивалю «Мельпомена Таврії», фестивалю камерної та симфонічної музики «Amadeus»; фестивалю вокальної музики «Травневі зорі», обласного фестивалю виконавської майстерності «Поетичний камертон Ліни Костенко: патріотичні лейтмотиви»; обласного фестивалю волонтерських бригад «KsVolonterFest.Сходинка четверта»; обласного фестивалю «Бібліотечна палітра Херсонщини. 2016»; Міжнародного фестивалю аматорського кіно «Кінокімерія»; фестивалю національних культур «Дружба народів», тощо.

Крім того, проводяться святкові програми Новорічно - Різдвяної шопки «Велична мить Різдва»; новорічне благодійне свято Губернаторська ялинка новорічної обласної акції для дітей сільської місцевості «Різдвяні подорожі для тебе» огляд художніх аматорських колективів «З Україною в серці», відкриття Будиночку Святого Миколая, обласний конкурс читців «Світлиця кобзаревих дум», обласний конкурс хореографічних колективів імені Тамари Ерліх «Весняний Розмай»; Регіональний фестиваль-конкурс народної музики «Чумацький шлях»; фестиваль народної творчості «Душа Півдня»; Всеукраїнський фестиваль національних культур «Таврійська родина»; обласний відбірковий тур Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії ім. Павла Вірського та інш заходи.

Проведення даних заходів потребує організації та оформлення відповідних документів.

На кожний вид заходу Програми (розділу I), Департаментом складаються «Плани проведення заходів в галузі культури і мистецтва по Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації»(27), «Коштириси витрат»(27) та «Виконання календарного плану проведення заходів в галузі культури і мистецтва по Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації»(27), погоджені та затверджені заступниками голови Херсонської обласної державної адміністрації.

«Планами проведення заходів в галузі культури і мистецтва по Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації» визначено переліки заходів на відповідний рік, по кожному заходу визначено терміни виконання та заплановану суму асигнувань.

«Коштирисами витрат» на виконання конкретного заходу означено статті витрат та передбачено суми витрат.

Наприклад, відповідно «Кошторису витрат на проведення культурно-мистецьких заходів з нагоди 308-річчя заснування КАМ'ЯНСЬКОЇ СІЧІ» (с.Республіканець Бориславського району) від 01.05.2017 загальна сума фактичних витрат (оплачені Департаментом) складає 26,99 тис.грн, з яких:

- оплата оренди сцени 8,5 тис.грн;
- оплата послуг по організації проведення заходу (виготовлення сценарію, режисерська-постановка робота, тощо) – 3,6 тис.грн;

- виготовлення 100 шт оберігів та 100 шт магнітів – 3,76 тис.грн;
- оренда звукового обладнання -5,8 тис.грн;
- виготовлення буклетів 500 шт. – 5,325 тис.грн.

Тобто, оренда сцени та звукового обладнання даного культурно-мистецького заходу складає 53% загальної вартості (14,3 тис.грн) від загальних витрат всього заходу(27).

За результатами проведених заходів за звітні періоди Департаментом складено «Виконання календарного плану проведення заходів в галузі культури і мистецтва по Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації», якими узагальнено період проведених заходів, планові, затверджені, фактичні та касові видатки у розрізі кожного заходу до свят, пам'ятних подій, урочистостей, тощо.

В ході аудиторського дослідження, встановлено, що відповідно даних «Коштирису» Департаментом проводяться культурно-мистецькі заходи, що потребують значних витрат обласного бюджету, в тому числі витрати на отримання послуг оренди (транспорту, звукового обладнання, екрану та сцени). Зазначене обладнання відсутнє у закладах культури, що підпорядковані Департаменту, та без якого не можливе проведення більшості культурно-мистецьких заходів.

Протягом аудиторського періоду на оренду майна понесено витрати в сумі 2086,48 тис.грн, в тому числі: на транспортні витрати – 309,18 тис.грн, оренда звукового обладнання – 736,04 тис.грн, світлового обладнання - 499,37 тис.грн, екрану – 417,04 тис.грн, сцени – 124,85 тис.грн.

З метою зменшення витрат обласного бюджету, доцільно було придбати обладнання аналогічне орендуємого в сторонніх юридичних осіб, що дало б змогу в подальшому направляти кошти на виконання інших заходів Програми, а не здійснювати непродуктивні витрати на оренду майна та послуг.

Поряд з цим, як приклад, розділом VIII Програми *«Створення умов для доступу громадян до сучасних творів національного кіномистецтва і кіноспадщини. Забезпечення функціонування комунального підприємства «Кіновідеопрокат» Херсонської обласної ради. Модернізація і технічне переоснащення»* ККЗ «Ювілейний» передбачено проведення заходу «Придбання освітлювального та звукового обладнання, сценічних конструкцій для обслуговування масових заходів обласного рівня в ККЗ «Ювілейний» з плановим загальним фінансовим обсягом Програми 1049,87 тис.грн, в тому числі:

- на 2017 рік – 349,87 тис.грн (199,87 тис.грн – за рахунок коштів обласного бюджету, 150,00 тис.грн – інших джерел надходжень);
- на 2019 рік – 350,00 тис. грн (200,00 тис.грн – за рахунок коштів обласного бюджету, 150,00 тис.грн – інших джерел надходжень);
- на 2020 рік – 350,00 тис.грн (200,00 тис.грн – тис.грн – за рахунок коштів обласного бюджету, 150,00 тис.грн – інших джерел надходжень).

В той час, протягом досліджуваного аудиторського періоду фінансові витрати обласного бюджету на отримання послуг з оренди майна сторонніх осіб склала 1360,26 тис.грн (а саме: звукове обладнання – 736,04 тис.грн + світлове

обладнання - 499,37 тис.грн + сцена – 124,85 тис.грн). Тобто, фактично понесені витрати на послуги з оренди майна за 2,5 роки на 310,39 тис.грн перевищують суму запланованих видатків заходу Програми (розділ VIII) на придбання аналогічного обладнання (1049,87 тис.грн = 349,87 тис.грн + 350,00 тис.грн. + 350 тис.грн).

Вказане свідчить, що витрати на оренду майна сторонніх осіб не є ефективним рішенням при виконанні заходів Програми, доцільно дані витрати направити на придбання власного майна, що в подальшому забезпечить економію коштів бюджету та інших джерел фінансування.

Таким чином, не прийняття своєчасного управлінського рішення Департаментом в наданні пропозицій Херсонській обласній державній адміністрації та Херсонській обласній раді з обґрунтованими доказами про внесення змін до Програми щодо придбання необхідного обладнання (замість понесених витрат на оренду аналогічного майна) призвело до неефективних витрат за період аудиторського дослідження на загальну суму 2086,48 тис.грн.

Гіпотеза 2. Не забезпечення фінансуванням в повному обсязі бюджетної програми вплинуло на недосягнення мети Програми по окремим її напрямам.

Розділ III Програми передбачено, що головною метою Програми є економічне забезпечення реалізації стратегічних цілей державної політики у сфері культури та туризму на території Херсонської області, зокрема:

- *створення належних умов для розвитку системи культурного обслуговування населення та надання можливостей для задоволення їх культурних потреб;*
- *підвищення ефективності діяльності закладів культури і мистецтва;*
- *створення сприятливих умов для здобуття мистецької освіти, збереження нематеріальної та історико-культурної спадщини, розвитку виробничого та творчого потенціалу жителів Херсонщини;*
- *підтримка і стимулювання інтелектуальних та мистецьких здібностей громадян;*
- *популяризація і поширення якісного національного культурно-мистецького продукту серед якнайширших верств суспільства, створення умов для туристичної привабливості регіону.*

Опрацювавши заходи Програми в ході проведення аудиту, встановлено, що для виконання заходів та досягнення її мети означено виконавців, одним із виконавців кіномистецьких та інших заходів Програми визначено Комунальне підприємство «Кіновідеопрокат» Херсонської обласної ради.

Комунальне підприємство «Кіновідеопрокат» Херсонської обласної ради (далі - «Кіновідеопрокат») – госпрозрахункове підприємство з частковою дотацією з бюджету, підпорядковане Департаменту та Херсонській обласній раді (як Засновнику).

«Кіновідеопрокат» на сьогодні є володарем прав на показ усіх фільмів студії Довженка, що є золотим фондом українського кінематографа;

засновником та організатором спеціалізованих фестивалів та конкурсів; місцем показу некомерційного українського кіно; ініціатором проведення соціальних та навчальних кіно-, відеопрограм.

Відповідно затверджених заходів до Програми (розділ I), фахівці «Кіновідеопрокату» проводять шоу-програми до Дня закоханих, тематична відео програма до дня народження Л.Українки «Ні! Я жива! Я буду вічно жити!» для шкіл міста, навчальні медіа-проекти до 160-ої річниці від дня народження І.Франко «Незламний дух Каменяра», Шевченкі свята з відео програмами для школярів міста, тижні Європейського кіно, фотовиставки, дитячі пізнавально-розважальні програми, новорічні програми, організацію роботи дитячо-юнацької кінофотостудії «КІНОКІМЕРІЯ» з проведенням відкритих фотовиставок та показів відеоробіт цієї студії. Також, «Кіновідеопрокат» проводить творчі зустрічі за участю артистів, діячів мистецтва України та зустрічі з громадянами України, які мають заслуги перед Батьківщиною.

«Кіновідеопрокат» створений з метою правових гарантій для вільного провадження культурної діяльності та естетичного виховання жителів області.

На балансі «Кіновідеопрокат» знаходиться будівля кіноконцертного залу «Ювілейний» (далі - ККЗ «Ювілейний»). Це будівля загальною площею 4714 кв.м, у складі якої: велика зала на 1490 місць з кінотеатральною акустиккою для проведення різноманітних заходів, концертів, фестивалів, переглядів фільмів; 3D Мала зала на 100 місць для переглядів фільмів, проведення конференцій, круглих столів, корпоративних вечорів та перегляду фільмів за попередніми замовленнями.

Проте, протягом періоду, що підлягає аудиту, приміщення кінотеатру не опалюється профільними підприємствами з теплопостачання.

За інформацією директора «Кіновідеопрокату» Максимова Є.І.: «будівля КЗ «Ювілейний» відключена від централізованого теплопостачання з 2014 року, в зв'язку з неякісними послугами, а також, значними витратами на дані послуги, що не в змозі фінансових можливостей «Кіновідеопрокату». Тому, прийнято рішення щодо відключення від централізованого опалення та в зимовий період опалювати окремі приміщення електроенергією. Дана ситуація не надає комфортні умови для відвідувачів, тому в зимовий період кількість відвідувачів культурних заходів значно менша та періодами взагалі без глядачів, поціновувачів культурних та духовних послуг»(27).

Оскільки, майно театру є власністю територіальної громади Херсонської області в особі Херсонської обласної ради, що належить «Кіновідеопрокату» на праві оперативного управління, та за рахунок даного майна (будівлі ККЗ «Ювілейний») «Кіновідеопрокатом», як одним із виконавців Програми, здійснюються заходи розвитку культури і духовності на території області, тому «Ювілейний» терміново потребує вирішення питання з опалення будівлі за рахунок заходів Програми.

Електрична енергія споживається у виробничих цілях, проте, ціни на енергоресурси постійно зростають, а з ними і вартість комунальних послуг.

Питання забезпечення енергетичної незалежності (сонячні електростанції, гелеустановки та інші) – це найкращий вихід на сучасному рівні.

Відповідно до інформаційних даних інтернету, застосування сонячних електростанцій, геліосистем в нашому регіоні найбільш виправдано для вирішення питань з енергозабезпечення. Технічні можливості сонячних електростанцій залежать від потужностей, які за підрахунками мають резерви на покриття річної потреби електроенергії.

Оскільки, південна частина України переважно сонячна протягом року, клімат в Херсонській області помірно континентальний, посушливий (середньорічні температури: літня +22,4 °С, зимова –2,1 °С, максимальна літня температура +40 °С, мінімальна зимова –31,5 °С), тривалість безморозного періоду в середньому 179 днів на рік, тому сонячна активність дозволяє застосування сонячних систем (електростанцій) в Херсонській області, забезпечуючи істотну економію витрат з енергоносіїв.

В ході проведення аудиту Департаментом повідомлено, що *«у 2016 році обговорювалась тема щодо можливого проведення модернізації ККЗ «Ювілейний», безпосередньо встановлення сонячної електростанції при умові виділення фінансування з обласного бюджету на один із заходів Програми з метою придбання сонячної електростанції. Проте, протягом 2017 та I півріччя 2018 року кошти не виділено, в зв'язку відсутністю затвердженого фінансування на 2017 рік (із врахування внесених змін)»(27).*

Так, з прийняттям Програми розвитку культури і духовності в Херсонській області на 2016 - 2020 роки, затвердженої рішенням Херсонської обласної ради від 23.12.2016 №306, розділом VIII Програми *«Створення умов для доступу громадян до сучасних творів національного кіномистецтва і кіноспадщини. Забезпечення функціонування комунального підприємства «Кіновідеопрокат» Херсонської обласної ради. Модернізація і технічне переоснащення» ККЗ «Ювілейний»* передбачено захід *«Встановлення сонячної електростанції»* з плановим загальним фінансовим обсягом 2600,00 тис.грн (на 2017 рік – 1300,00 тис.грн, 2018 -1300,00 грн) за рахунок інших джерел фінансування.

До інших джерел фінансування відносяться благодійна, спонсорська допомоги та власні кошти закладів культури, тощо.

В 2017 році кошти по даному заходу Програми не надходили, та відповідно захід не виконано.

За внесеними змінами до Програми, затвердженими рішенням Херсонської обласної ради від 01.06.2018 №845, внесено коригування до VIII розділу Програми, згідно якого виконання заходу *«Встановлення сонячної електростанції»* передбачено в 2018 році за рахунок інших джерел фінансування загальним фінансовим обсягом 2300,00 тис.грн.

Протягом I півріччя 2018 року по даному заходу Програми кошти не надходили.

Слід зазначити, прохолодні приміщення (неопалювальні) в зимовий період не створюють привабливі умови для пізнавання громадянами сучасних творів національного кіномистецтва, кіноспадщини, відвідування концертів та інших культурних заходів на платній основі, що підтверджується кількістю

відвідувачів в ККЗ «Ювілейний» в порівнянні 2016 року з 2017 роком за платними квитками. А саме, в 2016 році фактична кількість відвідувачів за платними квитками склала 28,98 тис.осіб, в 2017 – 13,7 тис.осіб. А, також, запланована кількість відвідувачів на 2018 рік – 18 тис.осіб.

Придбання, установка та використання сонячної електростанції в даній ситуації є актуальною, сприяло б досягненню мети Програми, зокрема, створенню належних умов для задоволення культурних потреб населення що збільшить середню завантаженість залів в ККЗ «Ювілейний», динаміку збільшення кількості глядачів.

Зокрема, на виконання заходу Програми «Встановлення сонячної електростанції» кошти не виділено, отже, належні умови не створено. Така ситуація ускладнює здійснення заходів з метою приваблення цінителів культурно-мистецьких жанру.

В ході аудиту складено розрахунок отримання економічного ефекту в зимовий період (6 місяців) за 2017 та I півріччі 2018 року від впровадження заходів щодо завантаженості залів при сприятливих умовах.

Так, враховуючи що вартість квитка у 2017 році в середньому склала 40,0 гривень, при завантаженості залів 50% «Кіновідеопрокатом» за шість місяців зимового періоду втрачено (недоотримано) розрахунково доходів в сумі 3434,4 тис. грн, в I півріччі 2018 року при середній вартості квитка в сумі 60,0 гривень за шість місяців зимового періоду розрахунково втрачено доходів 2575,80 тис. грн. Загалом розрахункова сума додаткових надходжень (резерву) протягом 2017 - I півріччя 2018 років склала **6010,2 тис. гривень**.

Вищезазначений резерв додаткових надходжень надав би можливість зекономити кошти обласного бюджету в сумі 6010,2 тис.грн та спрямувати їх на виконання інших заходів Програми, як приклад, VIII розділом Програми передбачено значні витрати на ККЗ «Ювілейний» (капітальний ремонт приміщень, установка системи опалення, реконструкція клімат-системи, реконструкція та модернізація системи пожежної сигналізації, пожежний моніторинг, вогнезахисна обробка конструкцій, встановлення освітлювального та звукового обладнання, сценічних конструкцій та інш).

Враховуючи вищевикладене, не забезпечення фінансуванням бюджетної програми в повному обсязі, перешкоджає в досягненні мети Програми по окремим її напрямам (в частині створенню належних умов для задоволення культурних потреб населення).

Гіпотеза 3. Неефективні управлінські дії здійсненні Департаментом з оплати заходів Програми (без внесення змін до паспорту бюджетної програми), призвело до перевищення обсягів річних асигнувань.

Відповідно до «Звіту про виконання паспорта бюджетної програми місцевого бюджету станом на 2017 рік» (далі – Звіт) та паспортку бюджетної програми «Програма розвитку культури і духовності в Херсонській області на 2016-2020 роки» за КПКВК 2414030 «Філармонії, музичні колективи і ансамблі та інші мистецькі заклади та заходи» затверджено видатків на звітний період в сумі 1513,26 тис.грн. При цьому, згідно Звіту касові видатки за звітний період

склали 1691,18 тис.грн, що на 177,92 тис.грн перевищили суму затверджених бюджетних призначень(26,27).

Пунктом 43 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою КМУ від 28 лютого 2002 року №228 (далі – Порядок №228) (20) передбачено, розпорядники мають право провадити діяльність виключно в межах бюджетних асигнувань, затверджених кошторисами, планами асигнувань загального фонду бюджету, планами надання кредитів із загального фонду бюджету...

Пунктом 46 Порядку 228 зазначено, що розпорядники бюджетних коштів мають право брати бюджетні зобов'язання щодо видатків бюджету або надання кредитів з бюджету відповідно до кошторису.

Таким чином, Департаментом проведено неефективні управлінські рішення щодо проведення касових видатків коштами загального фонду обласного бюджету в межах, що перевищували обсяги річних асигнувань, затверджених паспортом бюджетної програми на 2017 рік на загальну суму **177,92 тис.грн.** без внесення змін до паспорту бюджетної програми в частині збільшення затверджених бюджетних призначень.

За наданою інформацією Департаментом щодо причин відхилення зазначено: *«Відхилення виникло по загальному фонду внаслідок реєстрації зобов'язань в рамках загального обсягу ресурсів по окремим угодам із заходів до Дня незалежності, а саме здійснення передплати за угодами по оренді екрану, сцени та звукового обладнання з метою недопущення зриву у проведенні урочистостей. Спеціальний фонд - окремі суми залишку на реєстраційних рахунках відповідають меті керівництва у запобіганні виникнення ситуації з відсутності резерву коштів на невідкладні першочергові витрати. Також, наявність розбіжності між плановими показниками та касовими витратами виникла внаслідок недоотримання благодійної допомоги»(27).*

Враховуючи вищевикладене, в зв'язку з неефективними управлінськими діями (рішеннями) Департаментом не внесено зміни до Програми в частині збільшення обсягу затверджених бюджетних призначень, що привело до перевищення обсягів фактичних річних асигнувань, в 2017 році на суму 177,92 тис.грн.

Гіпотеза 4. Недостатній рівень внутрішнього контролю за виконанням заходів обласної Програми та використання бюджетних коштів не сприяє якісному її виконанню.

У ході проведення аудиту встановлено недостатність дієвого внутрішнього контролю за дотриманням вимог чинного законодавства та виконавчої дисципліни.

Так, Програмою передбачено, що функції з координації і контролю за ходом виконання заходів Програми, цільовим та ефективним використанням коштів покладено на Департамент. Співвиконавці Програми подають звіти до Департаменту, який в свою чергу щорічно до 1 березня кожного року звітує перед Херсонською облдержадміністрацією та Херсонською обласною радою

про стан і результати виконання Програми за зведеною узагальненою інформацією.

Мали місце випадки включення співвиконавцями Програми до *Інформацій про хід реалізації Програми звітування про заходи*, фінансування яких не проводилося за рахунок коштів цієї Програми, заходи які є звичайною роботою існуючих установ, утримання яких здійснюється за рахунок коштів державного бюджету або державних цільових фондів і передбачені їх Положеннями.

В той час, співвиконавцями Програми в *інформаціях про хід виконання Програми* не завжди зазначалась кількість відвідувачів, приймавших участь у заходах, що проводились у рамках Програми (зокрема інформації 2017 року), тобто фактично відсутня інформація щодо досягнення очікуваного результату Програми.

В ході аудиту досліджено індикатори стану внутрішнього контролю, результати якого відображені в Додатку(27).

Отже, в ході проведення аудиту встановлено недостатність дієвого внутрішнього контролю за дотриманням вимог чинного законодавства та виконавчої дисципліни.

ВИСНОВКИ

Аудитом встановлено ряд факторів, які заважали досягнути поставлених цілей програми:

- відсутність окремих основних засобів (обладнання) на балансі підконтрольних Департаменту закладів культури, а, також, наявна в Департаменті та незадоволена потреба в коштах на їх придбання, не дає змогу ефективно використовувати бюджетні кошти на виконання заходів Програми;
- не прийняття своєчасного управлінського рішення щодо внесення змін до Програми, привело до перевищення обсягів річних асигнувань, затверджених паспортом бюджетної програми на 2017 рік;
- не забезпечення фінансуванням в повному обсязі бюджетної програми, перешкоджає в досягненні мети Програми по окремим її напрямам.

ПРОПОЗИЦІЇ

З метою підвищення ефективності використання бюджетних коштів аудиторським дослідженням визначено наступні пропозиції:

На рівні Херсонської обласної державної адміністрації:

1. При формуванні бюджету на 2019 рік врахувати необхідну потребу в коштах головному розпоряднику коштів Програми - Департаменту з метою придбання майна, необхідного для виконання заходів Програми, що надасть змогу поступово відмовитись від послуг оренди, а, також, створенню належних умов для задоволення культурних потреб населення.

2. Проводити постійний контроль, в установленому порядку, щодо виконання головним розпорядником коштів Паспорту бюджетної програми та своєчасного внесення змін.

На рівні Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації:

1. Враховуючи ряд недоліків та зауважень, зазначених в аудиторському звіті, результати аудиторського дослідження розглянути на розширеній нараді Департаменту, в тому числі .

2. У бюджетних запитах на 2019 рік по відповідному КПКВК передбачити розмір бюджетних асигнувань, що надасть змогу спрямувати кошти на придбання майна, необхідного для виконання заходів Програми, що в подальшому забезпечить економію коштів бюджету та інших джерел фінансування.

3. При необхідності та з метою не допущення перевищення касових видатків загального фонду обласного бюджету понад обсяги річних асигнувань, своєчасно вносити зміни до паспортів бюджетних програм, починаючи з паспорту бюджетної програми на 2018 рік.

Додатки:

1. Інформація Комунального підприємства «Кіновідеопрокат» Херсонської обласної ради.
2. Інформація Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації.
3. Табличний матеріал «Фактично понесені витрати Департаментом культури, туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації за отримані послуги».
4. Зведена таблиця по фактичним витратам.
5. Розрахунок економічного ефекту від впровадження заходів щодо завантаженості залів.
6. Прокіл узгодження проекту звіту.
7. Протокол узгодження звіту.

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України від 28.06.1996 №254к/96-ВР.
2. Указ Президента України від 30 грудня 2013 року № 717/2013 "Про додаткові заходи щодо державної підтримки культури і мистецтва в Україні".
3. Указ Президента України від 6 квітня 2011 року N 388/2011 "Про Положення про Міністерство культури України".
4. Указ Президента України від 6 квітня 2011 року N 404/2011 "Про Положення про Державне агентство України з питань кіно".
5. Указ Президента України від 30 грудня 2011 року № 1209/2011 "Про відзначення деяких пам'ятних дат та професійних свят".
6. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI.
7. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами).
8. Закон України «Про культуру».
9. Закон України «Про театри і театральну справу».
10. Закон України «Про кінематографію».
11. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про кінематографію».
12. Закон України "Про гастрольні заходи в Україні".
13. Закон України "Про курорти".
14. Закон України "Про внесення змін до закону України "Про туризм".
15. Основи законодавства України про культуру (Втратив чинність у 2011 році).
16. Закон України "Про місцеві державні адміністрації".
17. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні".
18. Інші закони України щодо підтримки виробництва національних фільмів.
19. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.08.2004 №1017 «Про затвердження Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм».
20. Порядок складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджений постановою КМУ від 28 лютого 2002 року № 228
21. Концепція застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2002 р. 538-р Кабінету Міністрів України "Про затвердження плану заходів на 2006 — 2007 роки щодо реалізації Концепції державної політики в галузі культури" від 7 березня 2006 р. № 126-р.
22. Спільний наказ Міністерства фінансів України та Міністерства культури і туризму України від 01 жовтня 2010 року № 1150/41 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Культура», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2010 року за № 952/18247.

виконання для місцевих бюджетів у галузі «Культура», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2010 року за № 952/18247.

23. Методичні рекомендації з організації та проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, затверджених наказом Головкиру України від 15.12.2005 №444.

24. "Про затвердження програми розвитку культури і духовності в Херсонській області на 2016 - 2020 роки", затверджену рішенням X сесії VII скликання (зі змінами) 23.12.2016 № 306.

25. Звіти про виконання програми розвитку культури і духовності в Херсонській області на 2016-2020 роки.

26. Паспорти бюджетних програм місцевого бюджету на 2017 рік та 2018 рік.

27. Інша інформація, зібрана в ході аудиту.

Начальник відділу
контролю в соціальній галузі та сфері культури
управління Південного офісу Держаудитслужби
в Херсонській області

Л.Г. Риженко

Один примірник аудиторського звіту отримав:

Заступник начальника управління –
начальник відділу фінансів і стратегічного
планування

Г.Ф.Боровик

« 27 » вересня 2018 року.

ПРОТОКОЛ
узгодження проекту звіту про результати державного фінансового
аудиту виконання бюджетних програм

27 вересня 2018 р.

Департамент культури, туризму та курортів Херсонської облдержадміністрації
 (найменування об'єкта аудиту)

директор Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської
облдержадміністрації Дубинська Світлана Віталіївна, з однієї сторони,
 (найменування посади, прізвище та ініціали керівника об'єкта аудиту)

та начальник відділу контролю у соціальній галузі та сфері культури
Управління Південного офісу Держаудитслужби в Херсонській області
Риженко Лариса Григорівна з іншої сторони,
 (найменування посади, прізвище та ініціали керівника аудиту)

розглянули та обговорили проект звіту про результати державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм «Програма розвитку культури і духовності в Херсонській області» за КПКВК 2414030 та КПКВК 1014082 за період з 01.01.2016 по 30.06.2018

(тема аудиту)

за період з 01 січня 2016 р. по 30 вересня 2018 року.

ЗВІТ ПОГОДЖЕНО:

Без коментарів (зауважень)

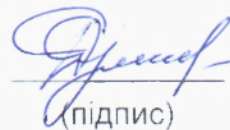
З коментаріями (зауваженнями)

Начальник відділу контролю у
соціальній галузі та сфері
культури Управління Південного
офісу Держаудитслужби в
Херсонській області

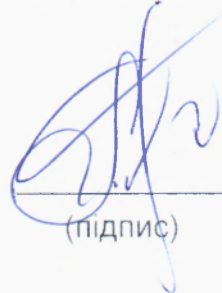
(найменування посади керівника аудиту органу Держаудитслужби)

Директор Департаменту культури,
туризму та курортів Херсонської
облдержадміністрації

(найменування посади керівника об'єкта аудиту)

 (підпис)

С.ДУМИНСЬКА
 (ініціали та прізвище)

 (підпис)

Л.РИЖЕНКО
 (ініціали та прізвище)''

